

NAM THỊ HOÀ

CK.0000070198

Giáo dục ÂM NHẠC

TẬP II

NGUYỄN
ĐOC LIỆU

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ HOÀ

GIÁO DỤC ÂM NHẠC

(Sách dùng cho Khoa Giáo dục Mầm non)

Tập II

PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC ÂM NHẠC

(In lần thứ tám)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

Mã số: 01.01.603/1503 - ĐH 2011

Mục lục

	Trang
Lời nói đầu	5

Chương một

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ GIÁO DỤC ÂM NHẠC TRONG TRƯỜNG MẦM NON

I. Vai trò giáo dục của âm nhạc trong quá trình hình thành và phát triển nhân cách trẻ em 7

II. Đặc điểm khả năng âm nhạc của trẻ mầm non 13

III. Những đặc điểm tâm lí của trẻ mẫu giáo có liên quan đến sự tiếp nhận âm nhạc 17

IV. Nhiệm vụ và phương hướng giáo dục âm nhạc 19

Chương hai

PHƯƠNG PHÁP DẠY CÁC HOẠT ĐỘNG ÂM NHẠC.....

I. Ca hát..... 24

II. Nghe nhạc 46

III. Vận động theo nhạc 67

IV. Trò chơi âm nhạc..... 79

Chương ba

CÁC HÌNH THỨC TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG ÂM NHẠC83

I. Dạy các hoạt động âm nhạc	83
II. Hoạt động âm nhạc trong đời sống hàng ngày ở trường Mầm non	95
III. Hoạt động âm nhạc trong ngày lễ, ngày hội	110

Chương bốn

SOẠN GIÁO ÁN VÀ TẬP DẠY.....114

I. Phân phối chương trình	114
II. Soạn giáo án và tập dạy	120

Phụ lục.....129

Tài liệu tham khảo172

Lời nói đầu

Để phục vụ công tác đào tạo giáo viên Mầm non có kiến thức và kỹ năng âm nhạc cơ bản, năm 2003, Nhà xuất bản Đại học Sư phạm đã tái bản có sửa chữa cuốn **Giáo dục Âm nhạc - Tập I** (Nhạc lý cơ bản - Xướng âm).

Giáo trình **Giáo dục Âm nhạc - Tập II** (Phương pháp giáo dục âm nhạc trong trường Mầm non) được biên soạn để đáp ứng nhu cầu giảng dạy và học tập của môn học, nhằm trang bị cho giáo viên mầm non có kiến thức, cơ sở lý luận và phương pháp giáo dục âm nhạc.

Giáo trình bao gồm bốn chương:

- **Chương một:** Một số vấn đề chung về giáo dục âm nhạc trong trường Mầm non.
- **Chương hai:** Phương pháp dạy các hoạt động âm nhạc.
- **Chương ba:** Các hình thức tổ chức hoạt động âm nhạc.
- **Chương bốn:** Soạn giáo án và tập dạy.

Nội dung chủ yếu đề cập đến phương pháp dạy các hoạt động ca hát, vận động theo nhạc, nghe hát, trò chơi âm nhạc ở trường Mầm non. Ngoài việc nghiên cứu cơ sở lý luận của phương pháp giáo dục âm nhạc, giáo trình còn đề cập đến những đặc điểm tâm sinh lí lứa tuổi mầm non liên quan đến hoạt động âm nhạc, các hình thức tổ chức giáo dục âm nhạc trong trường Mầm non, những vấn đề đổi mới hiện nay trong giáo dục âm nhạc. Phần phụ lục bổ sung một số bài dạy trẻ hát và bài hát cho trẻ nghe.

Sinh viên khoa Giáo dục Mầm non sử dụng tài liệu này trong các giờ lí thuyết, thực hành trên lớp và ở trường Mầm non. Giáo trình còn có thể là tài liệu dùng để tham khảo, nghiên cứu, hỗ trợ trong công tác đào tạo các hệ giáo viên khác.

Để tiếp tục nâng cao chất lượng của sách, tác giả mong nhận được ý kiến đóng góp của các bạn đồng nghiệp, các thầy cô giáo, các em sinh viên và bạn đọc trong quá trình sử dụng để cuốn sách được hoàn thiện hơn trong những lần tái bản sau.

Tác giả

Chương một

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ GIÁO DỤC ÂM NHẠC TRONG TRƯỜNG MẦM NON

I. VAI TRÒ GIÁO DỤC CỦA ÂM NHẠC TRONG QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN NHÂN CÁCH TRẺ EM

Ở trường Mầm non, đặc biệt đối với lứa tuổi mẫu giáo, âm nhạc là một trong những loại hình nghệ thuật phát triển năng lực cảm xúc, tưởng tượng, sáng tạo, sự tập trung chú ý, khả năng diễn tả hứng thú của trẻ.

Khác với các loại hình nghệ thuật khác như hội họa, văn học, điện ảnh..., âm nhạc không hoàn toàn xác định rõ những hình ảnh cụ thể. Âm nhạc bằng ngôn ngữ riêng là giai điệu, âm sắc, cường độ, nhịp độ, hoà âm, tiết tấu... cùng với thời gian đã thu hút, hấp dẫn, làm thỏa mãn nhu cầu tình cảm của trẻ.

Âm nhạc là phương tiện giúp trẻ nhận thức thế giới xung quanh, phát triển lời nói, quan hệ giao tiếp, trao đổi tình cảm... Đối với trẻ, âm nhạc là thế giới kì diệu đầy cảm xúc. Trẻ có thể tiếp nhận âm nhạc ngay từ khi còn nằm trong nôi. Trẻ mầm non dễ xúc cảm, vốn ngây thơ, trong sáng, nên tiếp xúc với âm nhạc là nhu cầu không thể thiếu. Thế giới âm thanh muôn màu không ngừng chuyển động tạo điều kiện cho

trẻ phát triển các chức năng tâm lí, năng lực hoạt động và sự hiểu biết của trẻ.

1. Âm nhạc là phương tiện giáo dục thẩm mĩ

Âm nhạc là một trong các bộ môn nghệ thuật giáo dục cái đẹp cho trẻ. Lời ca, giai điệu của các bài hát, bản nhạc đã giúp trẻ tưởng tượng, học nói lên cảm xúc của mình, trẻ thấy được mình có thể diễn tả những ý nghĩ, những mơ ước, những cảm xúc mạnh mẽ.

Trong giáo dục âm nhạc, điều quan trọng không phải là dạy trẻ hát chuẩn xác, rõ ràng một cách đơn giản mà trẻ phải được tham gia các hoạt động âm nhạc như nghe nhạc, vận động theo nhạc, múa, trò chơi âm nhạc. Được tiếp xúc với âm nhạc, ở một chừng mực nào đó trẻ sẽ biết nhận xét, trao đổi... sự cảm nhận của ý nghĩa lời ca, âm điệu, tiết tấu... Đó chính là ý nghĩa của giáo dục thẩm mĩ. Tiếp xúc với âm nhạc có quá trình sẽ tạo cho trẻ những ham thích, xuất hiện dần quan hệ lựa chọn, nghĩa là có những sự ham thích khác nhau. Đó chính là cơ sở của việc hình thành thị hiếu âm nhạc. Bài hát là phương tiện để giáo dục trẻ nhiều mặt. Do đó các bài hát giản dị, có tính nghệ thuật, phù hợp với lứa tuổi sẽ hình thành ở trẻ thị hiếu âm nhạc trong sáng, lành mạnh, là cơ sở của tình cảm thẩm mĩ, đạo đức tốt đẹp. Ví dụ: bài *Đàn gà con* - nhạc Philipencô, lời Việt Anh, đã tạo dựng hình ảnh “Đàn gà con lông vàng đi theo mẹ tìm ăn trong vườn, cùng tìu mồi ăn ngon”. Lời ca trên giai điệu bay bổng như nhắn gửi, nhắc nhở các em biết vâng lời mẹ, biết yêu thương mẹ và cùng chăm chỉ làm việc.

Âm nhạc có sức lay động tâm hồn mạnh mẽ, không có gì có thể đánh thức tâm hồn con người bằng âm nhạc. Âm nhạc